

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.02.001.08

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.01.006

(Εγκύκλιος Αρ. 43)

Αρ. Τηλ.: 22-601219

2 Ιουλίου, 2008.

Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας,
Γενικό Ελεγκτή,
Επίτροπο Διοικήσεως,
Γενικούς Διευθυντές Βουλής των Αντιπροσώπων, Υπουργείων,
Γραφείου Προγραμματισμού και Γενικό Λογιστή,
Προϊστάμενο Διοίκησης Προεδρίας,
Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου,

ΘΕΜΑ: Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (εφεξής η «Συνθήκη ΕΚ») στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων

Επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι στις 20 Ιουνίου 2008 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής «ΕΕ») η νέα Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εφεξής η «Επιτροπή») σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή εγγυήσεων (εφεξής η «Ανακοίνωση»)¹, η οποία αντικαθιστά στο εξής την παλαιότερη Ανακοίνωση του 2000 για το ίδιο θέμα. Τα κράτη μέλη της ΕΕ οφείλουν να προσαρμόσουν μέχρι την 1^η Ιανουαρίου 2010 τα όποια σχέδια χορήγησης εγγυήσεων εφαρμόζουν, στο βαθμό που αυτά αφορούν νέες εγγυήσεις.

2. Η Ανακοίνωση της Επιτροπής αποτελεί ένα λεπτομερές και τεχνικό κείμενο το οποίο θα πρέπει να μελετηθεί στην ολότητά του από τις αρμόδιες αρχές, οι οποίες προτίθενται να χορηγήσουν μεμονωμένες εγγυήσεις σε επιχειρήσεις ή να εφαρμόσουν καθεστώτα εγγυήσεων. Σκοπός της παρούσας εγκυκλίου είναι η συνοπτική παρουσίαση ορισμένων βασικών στοιχείων της Ανακοίνωσης.

3. Σχηματοποιώντας το περιεχόμενο της Ανακοίνωσης, το κείμενο αυτό κατά βάση επεξηγεί την προσέγγιση της Επιτροπής ως προς τα εξής δύο ζητήματα:

- τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται, έτσι ώστε μια μεμονωμένη κρατική εγγύηση ή ένα σχέδιο εγγυήσεων να μη συνιστά κρατική ενίσχυση·
- τον τρόπο υπολογισμού του στοιχείου ενισχύσεων στις περιπτώσεις όπου το μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση.

¹ ΕΕ C155 της 20^{ης} Ιουνίου 2008, σελ. 10.

4. Διευκρινίζεται εν προκειμένω ότι η Ανακοίνωση δεν είναι ένα πλαίσιο έγκρισης των κρατικών ενισχύσεων ή, διαφορετικά, ένα επιπλέον σύνολο κανόνων συμβατότητας των κρατικών ενισχύσεων με την κοινή αγορά, όπως είναι για παράδειγμα οι κανονισμοί, οι κατευθυντήριες γραμμές ή άλλες Ανακοινώσεις της Επιτροπής που καθορίζουν τα κριτήρια έγκρισης συγκεκριμένων κατηγοριών ενισχύσεων (π.χ. περιφερειακές ενισχύσεις, ενισχύσεις προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος κ.ά.). Μία κρατική εγγύηση συνιστά απλώς μία ακόμη μορφή κρατικής ενίσχυσης η οποία αντιμετωπίζεται ως προς τη συμβατότητά της με την κοινή αγορά όπως όλες οι υπόλοιπες μορφές ενισχύσεων (επιχορηγήσεις, δάνεια, επιδοτήσεις επιτοκίου κ.ά.). Συνεπώς, εφόσον μία κρατική εγγύηση ικανοποιεί, με βάση την Ανακοίνωση, τα κριτήρια της κρατικής ενίσχυσης, μπορεί να εγκριθεί μόνο όταν εμπίπτει σε συγκεκριμένη κατηγορία ενισχύσεων για την οποία υπάρχει νομικό πλαίσιο έγκρισης και, ασφαλώς, ικανοποιούνται τα σχετικά κριτήρια. Για παράδειγμα, μία κρατική εγγύηση επί δανείου που συνάπτει μία επιχείρηση για την πραγματοποίηση επένδυσης κρίνεται ακριβώς όπως μία απλή επενδυτική επιχορήγηση και εγκρίνεται εάν τηρεί τις προϋποθέσεις των κανόνων για τις περιφερειακές ενισχύσεις ή τις ενισχύσεις προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις ανάλογα με την περίπτωση. Η εν επικεφαλίδι Ανακοίνωση περιορίζεται σε ζητήματα που προηγούνται της αξιολόγησης της συμβατότητας μίας εγγύησης με την κοινή αγορά.

A. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΑΠΟΥΣΙΑΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

5. Για τις μεμονωμένες εγγυήσεις οι προϋποθέσεις αυτές είναι επιγραμματικά οι ακόλουθες:

- Ο δανειολήπτης δεν αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες.
- Η εμβέλεια της εγγύησης μπορεί να μετρηθεί σωστά όταν αυτή παρέχεται. Να αφορά, δηλαδή, μια συγκεκριμένη οικονομική συναλλαγή, ένα καθορισμένο μέγιστο ποσό και να περιορίζεται χρονικά.
- Η εγγύηση δεν καλύπτει ποσοστό μεγαλύτερο του 80% του οφειλόμενου δανείου.
- Καταβάλλεται η τιμή που προβλέπει η αγορά για την εγγύηση. Για να προσδιορισθεί η αντίστοιχη αγοραία τιμή, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα χαρακτηριστικά της εγγύησης και του υποκείμενου δανείου. Σε αυτά περιλαμβάνονται: το ποσό και η διάρκεια της συναλλαγής, η εξασφάλιση που παρέχεται από το δανειολήπτη, και άλλα εμπειρικά στοιχεία που επηρεάζουν την αξιολόγηση του ρυθμού ανάκτησης, η πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων του δανειολήπτη λόγω της οικονομικής του κατάστασης, ο τομέας στον οποίο δραστηριοποιείται και οι προοπτικές καθώς και άλλες οικονομικές συνθήκες. Η ανάλυση αυτή θα πρέπει ιδίως να επιτρέπει την κατάταξη σε μια κατηγορία κινδύνου. Ειδικά για τις εγγυήσεις προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις (εφεξής οι «ΜΜΕ»), όπου η πιο πάνω διαδικασία αξιολόγησης είναι εξαιρετικά δυσχερής, μπορούν να εφαρμοσθούν οι λεγόμενες «προμήθειες ασφαλούς λιμένα», οι οποίες είναι οι ελάχιστες προμήθειες που πρέπει να χρεωθούν στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις για να μη θεωρηθεί η εγγύηση που θα τους παρασχεθεί ως κρατική ενίσχυση. Οι προμήθειες αυτές εξαρτώνται από την πιστοληπτική ικανότητα της κάθε επιχείρησης και καθορίζονται σε ειδικό πίνακα της Ανακοίνωσης.

6. Για τα καθεστώτα εγγυήσεων η Ανακοίνωση περιλαμβάνει πρόσθετα αναλυτικά κριτήρια για την απουσία ενίσχυσης, όπως το ότι οι προμήθειες που εισπράττονται από τους δανειολήπτες θα πρέπει να είναι τέτοιες έτσι ώστε να καθιστούν το όλο σύστημα αυτοχρηματοδοτούμενο λαμβάνοντας υπόψη τις διοικητικές του δαπάνες και μια ετήσια απόδοση του κεφαλαίου. Όσον αφορά τα καθεστώτα εγγυήσεων προς ΜΜΕ, μπορούν να εφαρμοσθούν οι προμήθειες ασφαλούς λιμένα. Για τα σχέδια εγγυήσεων προς ΜΜΕ, όπου το εγγυημένο ποσό ανά εταιρεία δεν υπερβαίνει τα 2,5 εκ. Ευρώ, η Επιτροπή μπορεί να δεχθεί κατά παρέκκλιση την εφαρμογή μιας ενιαίας προμήθειας ασφάλειας για όλες τις επιχειρήσεις που επωφελούνται, αρκεί ασφαλώς να ικανοποιούνται οι λοιπές προϋποθέσεις για την απουσία ενίσχυσης (π.χ. αυτοχρηματοδότηση του καθεστώτος).

B. ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΜΕ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

7. Στις εγγυήσεις οι οποίες δεν ικανοποιούν τα κριτήρια απουσίας ενίσχυσης το στοιχείο της ενίσχυσης θα πρέπει να εκφραστεί με ποσοτικούς όρους (ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης) προκειμένου να εξεταστεί κατά πόσο η ενίσχυση θα μπορούσε να είναι συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά δυνάμει κάποιας συγκεκριμένης εξαίρεσης. Κατά τον υπολογισμό του στοιχείου ενίσχυσης, η Επιτροπή θα αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή σε στοιχεία όπως οι πιθανές οικονομικές δυσχέρειες του δανειολήπτη, τα χαρακτηριστικά της εγγύησης και του δανείου. Σημειώνεται ότι η Επιτροπή δηλώνει στην Ανακοίνωση ότι θα είναι ιδιαίτερα αυστηρή ως προς εγγυήσεις που θα καλύπτουν πέραν του 80% ενός δανείου, εκτός εάν τα κράτη μέλη προβαίνουν σε κατάλληλη αιτιολόγησή τους. Και αυτό διότι σε αυτές τις περιπτώσεις ο δανειοδότης δεν έχει κανένα κίνητρο να αξιολογήσει σωστά, να προβεί σε κατάλληλη εξασφάλιση των δανείων που χορηγεί, να ελαχιστοποιήσει τον κίνδυνο που αναλαμβάνει και ιδίως να αξιολογήσει ορθά την πιστοληπτική ικανότητα του δανειολήπτη.

8. Για τις μεμονωμένες εγγυήσεις το στοιχείο κρατικής ενίσχυσης θεωρείται ότι είναι η διαφορά μεταξύ της ενδεδειγμένης αγοραίας τιμής για την εγγύηση που παρέχεται και της πραγματικής τιμής που καταβάλλεται. Τα ετήσια ισοδύναμα επιχορήγησης που προκύπτουν πρέπει να ανάγονται στην παρούσα αξία τους με τη χρησιμοποίηση του επιτοκίου αναφοράς και να προστεθούν για να υπολογιστεί το συνολικό ισοδύναμο επιχορήγησης. Όταν η αγορά δεν παρέχει εγγυήσεις για τη συγκεκριμένη κατηγορία συναλλαγής, το στοιχείο ενίσχυσης πρέπει να υπολογιστεί με τον ίδιο τρόπο όπως σε ένα δάνειο με ευνοϊκούς όρους, δηλαδή ως η διαφορά μεταξύ του συγκεκριμένου επιτοκίου της αγοράς που θα έπρεπε να καταβάλλει η εταιρεία χωρίς την κρατική εγγύηση και του επιτοκίου που επιτεύχθηκε χάρη στην εγγύηση, αφού ληφθούν υπόψη οι καταβληθείσες προμήθειες.

9. Για τις μεμονωμένες εγγυήσεις σε ΜΜΕ το στοιχείο ενίσχυσης είναι η διαφορά της ελάχιστης προμήθειας ασφάλειας (προμήθεια ασφαλούς λιμένα) και της προμήθειας που πραγματικά καταβάλλεται.

10. Για τα καθεστώτα εγγυήσεων το ισοδύναμο επιχορήγησης κάθε εγγύησης είναι η διαφορά μεταξύ της προμήθειας που καταβάλλεται πραγματικά και εκείνης που θα έπρεπε να καταβληθεί εάν το καθεστώς δεν περιλάμβανε χορήγηση ενισχύσεων, σύμφωνα με τα κριτήρια που προβλέπει η Ανακοίνωση. Οι ενισχύσεις που περιέχονται στα καθεστώτα εγγυήσεων μπορούν επίσης να υπολογιστούν μέσω μεθόδων που έχουν ήδη γίνει δεκτές από την Επιτροπή μετά την κοινοποίησή τους σε αυτή βάση διάφορων κανονισμών στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων.

11. Όπως προαναφέρθηκε, για τα καθεστώτα εγγυήσεων προς ΜΜΕ, το στοιχείο ενίσχυσης είναι η διαφορά μεταξύ των προμηθειών ασφαλούς λιμένα ανά κατηγορία πιστοληπτικής ικανότητας και των προμηθειών που καταβάλλονται. Για καθεστώτα εγγυήσεων προς ΜΜΕ, όπου το εγγυημένο ποσό ανά εταιρεία δεν υπερβαίνει τα 2,5 εκ. Ευρώ, η Επιτροπή μπορεί να δεχθεί κατά παρέκκλιση μία αποτίμηση της έντασης της ενίσχυσης του ίδιου του καθεστώτος χωρίς να απαιτείται αποτίμηση για κάθε μεμονωμένη εγγύηση ή κατηγορία κινδύνου στο πλαίσιο του καθεστώτος.

12. Τέλος σημειώνεται ότι, κατά την αξιολόγηση της συμβατότητας μιας εγγύησης με την κοινή αγορά, η Επιτροπή θα δέχεται εγγυήσεις μόνον όταν η κατάπτωσή τους συνδέεται συμβατικά με ειδικούς όρους οι οποίοι μπορούν να φθάσουν μέχρι την υποχρεωτική κήρυξη πτώχευσης της δικαιούχου επιχείρησης ή άλλη παρόμοια διαδικασία. Οι όροι αυτοί θα συμφωνούνται μεταξύ των μερών κατά το αρχικό στάδιο της χορήγησης. Σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος θελήσει να θέσει διαφορετικούς όρους κατάπτωσης της εγγύησης από εκείνους που αρχικά είχαν συμφωνηθεί, η Επιτροπή θα θεωρήσει ότι η κατάπτωση της εγγύησης δημιουργεί νέα ενίσχυση, η οποία πρέπει να της κοινοποιηθεί όπως προνοεί το Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ.

13. Το πλήρες κείμενο της εν θέματι Ανακοίνωσης μπορείτε να το βρείτε στην ιστοσελίδα του Γραφείου μας στην ηλεκτρονική διεύθυνση : www.publicaid.gov.cy.

(Χρίστος Ανδρέου)

Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων